

ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ СУМИ ОРГАНІЧНИХ КИСЛОТ ТА АСКОРБІНОВОЇ КИСЛОТИ У СЕРІЯХ СЛАНЕЙ *CETRARIA* *ISLANDICA* (L.) ACH., ЗАГОТОВЛЕНИХ В УКРАЇНІ

Шпичак А.О., Хворост О.П.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Лікарська сировина лишайників проявляє широкий спектр фармакологічної активності завдяки вмісту первинних (амінокислоти, полісахариди, вітаміни) та специфічних вторинних (аліфатичні та ароматичні кислоти, депсидони, дибензофурани, ксантони, хромони) метаболітів [1]. Цетрарія ісландська (*Cetraria islandica* (L.) Ach.) – відомий вид лишайників родини *Parmeliaceae*, що зростає на території України та представляє значний інтерес для дослідження з метою комплексної переробки сировини вітчизняної заготівлі та створення на її основі лікарських засобів.

Метою дослідження було визначення кількісного вмісту суми органічних кислот та аскорбінової кислоти у серіях сланей *C. islandica*, заготовлених в Україні.

Матеріали та методи. Для дослідження були використані 7 серій сланей *C. islandica*, зібраних наприкінці літа – напочатку осені 2019 року на території західних областей України. Кількісне визначення суми органічних кислот у серіях сланей *C. islandica* проводили за методикою монографії «Шипшини плоди^N» Державної Фармакопеї України (ДФУ) 2.0 [2] у перерахунку на яблучну кислоту. Кількісне визначення аскорбінової кислоти у серіях сировини проводили за методикою монографії «Шипшина» ДФУ 2.0 [2] у перерахунку на аскорбінову кислоту та абсолютно суху сировину.

Результати та їх обговорення. Кількісний вміст суми органічних кислот у серіях сланей *C. islandica*, заготовлених в Україні, коливався від $2,84 \pm 0,08$ % у серії 3 до $3,71 \pm 0,12$ % у серії 7. Кількісний вміст аскорбінової кислоти у серіях сировини становив від $15,11 \pm 0,53$ мг% у серії 6 до $17,64 \pm 0,73$ мг% у серії 4.

Висновки. Для серій сланей *C. islandica*, заготовлених в Україні, визначено кількісний вміст суми органічних кислот перерахунку на яблучну кислоту, що становив не менше 2,8 % та кількісний вміст аскорбінової кислоти, що становив не менше 15 мг%. Отримані дані є складовою комплексного фармакогностичного вивчення сировини *C. islandica*, заготовленої в Україні, та будуть враховані для отримання субстанцій та подальшій розробці нових вітчизняних лікарських препаратів на основі досліджуваної сировини.

Список літератури:

1. Lichen metabolites: an overview of some secondary metabolites and their biological potential / M. Goga et al. Co-evolution of secondary metabolites. Reference Series in Phytochemistry / ed. by J.-M. Mérillon, K. G. Ramawat. Cham: Springer, 2020. P. 175–209.
2. Державна Фармакопея України: в 3 т. / ДП «Науково-експертний фармакопейний центр». 2-е вид. Х.: Держ. п-во «Науково-експертний фармакопейний центр». 2014. Т. 3. 732 с.